

Távol Moszkvától

Ennek a Sztálin-díjas, színes, magyarul beszélő filmnek a cselekménye a Nagy Honvédő Háború idején játszódik Távol-Keleten, hősei az olajvezeték-építkezés mérnökei, munkásai. A film Aszajev Sztálin-díjas regénye nyomán készült.

A győzelem szempontjából hatalmas jelentőségű építkezés élére új vezetőt állít a szovjet kormány, hogy teljesíteni tudják az egyéves

csikorgó hidegben a befagyott folyón végeznek. A munka szeretetét, a munka lendületét, gyors ítemét érezzük a film minden jelenetében. Száz meg száz hőse van ennek a filmnek: Umara Mahomet, a sztálinista hegesztő, Tanja, a komoszolista vezetője, a hős komoszolista, akiket a mi fiataljaink is példaképülnek tekintenek. Az építkezés nagy ülközetre emlékeztet. Az időjárás viszontagsága sem képes

Beridze (Kvasadze) és „Távol Moszkvától”

Kovsov (Kadocnyikow) című filmben.

Építkezési határidőt. A lapasztalt bolsevik vezetővel, Batmanovval együtt érkeznek két fiatal mérnök, Kovsov és Beridze is. Erős kézzel látnak munkához. A párttitkár, Zalkind segítségével és az építkezés nagyszerű kollektívájára támaszkodva, új tervet dolgoznak ki, mely lehetővé teszi az olajvezeték egy év alatti felépítését.

A film gyönyörű tájon játszódik és visszatükrözi ennek a vidéknek minden szépségét. Színeivel is érzékelteti azt a hősi munkát, amit az építkezés dolgozó hősaiharban,

fellátóztatni a hős szovjet embereket munkájuk teljesítésében. Olyanok, mint a fronton harcoló katonák: tudják, végre kell hajtaniuk a tervet.

És a film befejező képeiben látjuk Távol-Kelet új olajútjait, a hatalmas ipartelepeket, az új városokat — a szovjet emberek hazaszeretetének, hősie munkájának eredményeit.

A filmet holnap, május 1-én mutatja be a Vörös Csillag filmszínház és két hétig tartja műsorán.

A „PILLANGÓKISASSZONY” a Szegedi Nemzeti Színház műsorán

Szocialista zenekultúránk megbecsülte Puccinik, az operazene klasszikus nagyságának művészetét. Ez a megbecsülés kifejezésre jutott a tavalyi Puccini-emlékoperaszíniak, amikor halálának 25. évfordulójára emlékeztek zeneti intézményeink és a zenekedvelők tábora.

Puccini színpadai, operatárgyai a maga korában élettel teli, határozott szempontú, társadalomkritikai kérdéseket vetettek fel: a „Tosca” az olasz forradalmár köztársasági mozgalmak és a feudális reakció küzdelmének ábrázolása. A „Bohémélet” rokonszenves figurái a Lajos Fülöp korabeli Párizs társadalmának kitaszítottjai. A furfangos Gianni Schicchi, hasonló című remek kisoperájának hőse, túljár a vagyongyűjtő, pénzsovár nagypolgári család eszén.

Legnépszerűbb operája, a „Pillangókisasszony”, a kis japán gésa tragédiája, tárgyánál és rendkívüli dallamos zenéjénél fogva is méltán csatlakozik az előbbi művekhez. Az imperialista ember-típus felsőbbrendűségi tetszergését, felelőtlenségét, élvezet hajszát és érzelemkiszármányoló tendenciáját mutatja ennek a dalműnek a tárgya. Pinkerton, a könnyelmű USA-tengerész-tiszt számára csak futó kalandot, szórakozást, hasznát jelen a színesbőrű nő. Puccini csodálatos líraiságával ábrázolta meg a kis japán gésa fájdalmát, az operazeneje a realizmus lenyűgöző hatásosságával ábrázolja a Cso-Cso Szán drámáját, ami áldozata lett az USA-tiszt könnyelmű kalandvágyának.

A Szegedi Nemzeti Színház operaelegyítése komoly, alapos munkával készítette elő a bemutatót. A multikori Traviata-előadás óta sokat fejlődött az együttes ebből az újabb bemutatóból kitűnt, hogy a szegedi színház saját erejéből jó operaelőadásokat produkál. A régi díszletek bizonyos átalakítása, színezési töpmitása előnyére vált a bemutatónak. Látványok ugyan kisebb rendezési zökkenők, ezek azonban fokozatosan eltűntek a további előadásokon. A szereplők jói megállták helyüket. Iván Margit (Cso-Cso Szán) hangja és játéka sokat fejlődött a Traviata óta. Énekmodja fokozatosan alkalmazkodik az operaszínpad követelményeihez, stílus szempontjából is fejlődött. Fokozottan kell azonban szerepére koncentrálnia és ha áridóban még több melegséget

és líraiságot alkalmaz, kifogástalan Puccini-énekes lesz. A címszerepet egyébként keltős szereposztásban láthatjuk. A Szegeden jólismert Papp Júlia, a rutinos énekművész az opera drámai részeiben, különösen a 3. felvonásban tűszárnyalja Iván Margitot. Az első felvonásban azonban, a lány Cso-Cso Szán alakításában Iván Margit a jobb. Igen számottevő Kenez Ernő (Pinkerton) fejlődése is, különösen muzikális tekintetben. Nem nyújtott azonban megfelelő hangerőt, egyes jelenetekben éneke nem tudta áttörni a zenei kíséretet. A Pinkerton-szerep másik énekes, Köles Zoltán nagy biztonságot mutat, jól alakította a felelőtlen USA-tiszt szerepét. Hangja, különösen a középfokúakban igen szép. Mindkét énekes további állandó munkával és tanulással biztató ígéretet tenor vonalon a magyar operaszínpad számára. Gaál József kifogástalan, ügyes, rutinos buffo-énekes, játékmódja közzelítette meg leginkább a keleti lusta, a japán atmoszférát, Goralakítás az előadás legjobb színészteljesítménye volt. Teleki Irma (Suzuki) fejlődőképes énekes, játéka elég jó, de stílus tekintetben még tanulnia kell. Horváth József (Sharpless) nagy biztonságával és operai rutinjával tűnt fel. Beck György (Bonzo) nem birta hangerővel szerepét, hangját nem hallottuk az átok-jelenetben. Játéka, kosztümje sem volt szerencsés. Nagy Béla (Yamadori) muzikális, de hangja még sokat szorult az operai szerepléséhez. A zenekar Paulusz Elemér keze alatt szépen látta el a kíséretet. Puccini ragyogó líráját igen finoman, tisztán szólaltatta meg.

Szegedi színházunk munkásságában igen jelentős lépés előre az újabb operabemutató. Jelentős az önálló operaelegyítés a kulturális tömegmozgalmak számára is, mert az együttes a környék dolgozóit, üzemeit és tiszteket munkásai elé viszi Puccini klasszikus operáját. A következő színházi szezonban bemutatásra kerül szovjet operettbemutatók és a további operabemutatók sikere érdekében is erősíteni kellene az együttest néhány kifogástalan szólistával s ezzel Szeged és a környék operaháza megoldódna.

Király József

Kollár Pál emlékhangverseny a Zenekonzervatóriumban

Szombaton este magasszínű növendékhangversenyt rendezett a szegedi Zenekonzervatórium. Ennek keretében emlékezett meg az intézet tavaly elhunyt kitűnő művész-pedagógusáról: Kollár Pálról.

Kollár Pál 1928-ban jött Szegedre az ekkori városi zeneiskolába. Az évek folyamán pedagógiai készsége mellett kialakult Kollár Pálnak az a mesteriskolája, amelynek növendékei ma már szerte az országban kiváló muzikusokként állnak helyt. Kollár Pál mesteriskolája egymásután nevelte a jobbnál-jobb növendékeket s ez az iskola egyre szélesebb körben fejlődött. Nem is lehetett ez másként Kollár Pálnál, aki maga is az emberi haladás, a történelmi fejlődés híve volt. Ezért sok megaláztatásban, üldözésben volt része a Horthy-fasizmusban, de ez nem törte meg, ellenkezőleg: nagy lelkesedéssel vette át 1944 novemberében, Szeged felszabadulása után a zeneiskola vezetését, ahová akkor új szellem költözött be. Azóta ismét új, fiatal generációt nevelt s ezek a növendékek a már államotitott zenekonzervatóriumban bontogatták képességeiket mesterük művészi irányításával, mikor Kollár Pál hirtelen meghalt.

A szombat esti hangverseny méltó volt Kollár Pál emlékéhez. A növendékek egytől-egyig bizonyították, hogy megszülettek volt mesterük tanítását. Meghatottan, de szerény öntudattal léptek dobogóra, hogy fejlődésükről tegyenek bizonyosságot s így áldozzanak Kollár Pál emlékének. A közönség is meghatott elragadtatással hallgatta a növendékek szombat esti zeneti megnyilatkozásait. Antal Imre magávalragadó, temperamentumos, mégis elhelyült játéka szinte már a kész művész teljesítménye. Figyelemre méltó Dobó László finom billentése, formáló készsége, a fiatal Illy József férfias egyénisége, Ábrahám Éva meleg átérése, Steindl Rudolf szépen pergő technikája. De a többiek: Gyarmati Zsuzsa, Somjai László, Krizsán Margit, Kolláth Márta, Róza Marianna, Simkó Teréz is mind képességük legjavát tárták a közönség elé.

A hangverseny művészi színvonaláról és sikeréről a legnagyobb elismerés illeti Zempléni Kornél művész-tanárt, aki kitűnő mesterségbeli tudását úgy adta át a növendékeknek, hogy azok továbbfejlődését biztosítsa a megkezdett úton.

Zucker Hilda.

A lengyel filmhét újabb erőt adott a békeharchoz

A Szegeden járt lengyel művészek nyilatkozatai

Vasárnap befejeződött a lengyel filmhét Szegeden. A filmhét alkalmával Szeged dolgozó megismerkedtek a testvéri lengyel nép kultúrájával, filmművészetével. Több ezer dolgozó nézte meg a lengyel filmművészet alkotásait, azét a lengyel népet, amely méhetetlenül sokat szenvedett a fasiszta iga alatt. A fasiszta megszállók több mint 5 millió lengyel dolgozót pusztítottak el, Varsót földig rombolták s lakóinak nagyrészt kiirtották. Sohase felejtik el egyetlen ember sem a „Legyőzhetetlen város” című filmnek azt a megrendítő jelenetét, amikor egy kőfalról sorra csúsznak le a meggyilkolt ártatlanok kezei, miközben az egyik SS-tiszt áhítatosan Chopin

sok világa, akik vérfürdőt rendeznek Koreában és miként a náci hordák, ők is ártatlanok millióit pusztítják el.

Filmművészetünk a világ leg-haladóbb filmművészetének, a szovjet filmművészetnek útján halad — mondotta Lesiow Woytyga a lengyel delegáció vezetője egy beszélgetés során szegedi tartózkodása alkalmával — és minden egyes alkotással a békét, a népek szűkebb életét, a lengyel népi demokrácia építését akarjuk szolgálni.

Danuta Szafarszka lengyel filmművész úgyanezkor kijelentette, szerepeinek szocialista-realista alakításával segíti elő, hogy a művészet a nép közkinésévé váljon.

— Hatéves tervünk végére 3300

A lengyel filmhét ünnepélyes szegedi megnyitóján a „Szabadság”-moziban. Az elnöki emelvényen a lengyel művészek a Szegedi Pártbizottság és a városi tanács képviselőivel a himnusz hallgatják,

melódiákat zongorázik. Karácsonyi gyertyát pedig az égő Varsó szolgált a német rablóknak.

A földig rombolt Varsó azonban ezer és ezer szovjet s lengyel katonára hullatása árán felszabadult, a lengyel nép áldozatos újjáépítése nyomán pedig felhámadt. A feltámadt, újjászületett Varsóból a Béke Világkongresszus alkalmával a 800 milliós békétábor követi: harsogtak az új háborút akaró imperialista agresszorok felé: „Békét a világnak”. Ugyanez a címe a filmhét alkalmából Szegeden bemutatott másik lengyel filmnek. A filmen két világ elevenedett meg előttünk: a békét, jólétet árasztó Szovjetunió, a szocializmust építő népi demokratikus államok és ezzel ellentétben az imperialista gyilk-

állandó falusi, 2000 kulturothnokban elhelyezett és 1000 nyilvános városi filmszínház lesz Lengyelországban. Filmművészetünk célja az, hogy minél több népművészetit alkotást tolmácsoljunk — bette hozzá Jerzy Duszyński film-művész, aki a filmhét megnyitása alkalmával szintén ellátogatott Szegedre. Valóban a lengyel filmművészeti főiskola hallgatóinak túlnyomó része munkás- és parasztszármazású.

Most a filmhét elmúltával megállapíthatjuk, hogy ismét szorosabb és elmélyültebb lett a baráti kapcsolat a lengyel és magyar nép között. Ezt a forró barátságot tovább fokozza majd a Lengyelországban augusztus végén megartandó magyar filmfesztivál.

Vidám látogatás a vásárhelyi pirosszalagosoknál

A szegedi főiskolások lelkesen harcolnak a beiskolázás sikeréért

A „nyit hét” a Szovjetunió egyetemének példáján nálunk is meghonosodott. Ez alatt azok, akik tanulmányukat felsőbb iskolákban akarják folytatni, szabadon megtekinthetik az egyetem és főiskolák oktatási módszerét és tanulmányukat, az órákon tanulmányozhatják az egyetem és főiskola életét.

„A nyit hét”

időszaka alatt azonban az iskolák sem csupán tárt karokkal várják a látogatókat, hanem az iskola vezetői és hallgatói egyaránt mindent megtesznek, hogy minél több fiatal válassza a továbbtanulást ragyogó lehetőségeit.

A szegedi pedagógiai főiskola nemcsak Szegedről, de a környékről is toboroz hallgatókat. Ezt a célt szolgálta a hódmezővásárhelyi tanítónőképzőnél tett látogatás is. Szombaton délután négy teherkocsin

160 jókedvű főiskolás

indult el Váásárhelyre.

A tanítónőképző tornatermében vörös drapéria s felirat fogadott: „Tanuljunk tovább a Pedagógiai Főiskolán!”

A műsor megkezdéséig a jellegzetes „műsor előtti” jeleneteket költözött szaladgáló, hangszórót cipelő, csizmát húzó szereplők, vagy rendezők. De mire a műsor kezdődik mindenki a helyén van. A főiskolások „letáboroznak” az egyik tanteremben, s máris kezdődik az ismerkedés.

Az iskola ódon, boithajtásos alkalmi helyiséiben s az orgonavirágos

udvaron főiskolások és tanítónőképzők sétálgatnak beszélgetve. Kise már ismerik egymást, hiszen a vásárhelyiek már voltak a főiskolai látogatásban.

Közben megtelik a nézőtér. A most érettségizők kabátgalléján piros szalag, rajta a tudományt jelképező könyv és fáklya. Mégeggy csöngetés s a szótnyitló függöny előtt Tóvisháti Mária üdvözlő a megyei pártbizottságot képviselő Lővő Ferenc elvtársat, valamint a megyei tanács és a Szülői Munkaközösség küldöttét s az újonnan érettségizőket.

A műsort a főiskola büszkesége, az énekkar kezdi. „Győzelmes ifjú hadsereg a hősök útját járd...” — magabiztos optimizmussal

zeng az ének,

a boldog jövő tudatában. Mosolyogva, ragyogó szemmel énekelnek a fiatalok. A táncsoport tréfas bábtánc után a kultúrcsoport „Az utolsó ablak” című jelenetét adja elő, amely az imperialisták Amerikáját ábrázolja. De az amerikai nép jövőbevetett hite csendül ki Sipka Ferenc főiskolások szavai-ból: „Élni kell Charley és élni is fogunk!” Fekete Amália és Mison Iona népdalokat énekelnek s végül a várvavárt műsorszám következik: Dunajevszkij „Szabad szél” című dalműve. A vásárhelyiek izgatottan sugnak össze, várakozóan csillamnak fel a szemek. A kis színpadon alig fér el a 120 tagú énekkar. S felzúg a Szabad szél hangjaiban az elnyomott francia munkások vágya: „... szél, szél szállj keletről hozzánk...”

Kirobbanó taps, s persze ismét-

ni kell. „Előlről, előlről!” — kiabálnak a sorok közül, s a kórus boldogan tesz eleget a közönség kívánságának.

A tánc megkezdése előtt Ágoston György elvtárs

a tanulás gyönyörű lehetőségeiről,

az ötéves terv nagy céljairól, az ifjúság kötelességeiről beszél az érettségizőknek.

Tudjuk, hogy a hódmezővásárhelyi öntudatos fiatalok megértik mit vár tőlük a nép — fejezi be beszédét Ágoston elvtárs. A IV. osztályosok nevén Nikolin Éva köszöni meg a főiskola látogatását és tesz ígéretet a tanítónőképzők nevében.

A műsor után jókedvűen táncolnak fiúklányok egészen éjfélig. S közben fel-feltűnik egy-egy „rég” arc. A mult évben, vagy azelőtt végzett főiskolások, akik hírül vették, hogy a főiskola Váásárhelyen van összejöttek ide, vonzotta őket az a kollektív szellem, amely jellemzi a főiskola közösségét. Róth Imre az egyetem természettudományi karán dolgozik, Koskóczi Ferenc Algyón, Herbály András, Valentini Klára, Róza Lajos, Tóth Klára, mg a többiek a környéken tanítanak.

Éjféltkor

indul a négy teherautó vissza Szegedre. Gyorsan tűnnek el a reflektork fényei az éjtszakákban, de a diákok szívében szép élményként marad meg ez az est. Olyan élményként, amely nagyobb, igazabb tettekre, továbbtanulásra lelkesít.

(f. d.)